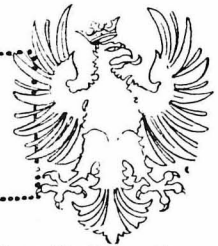

ΑΠ' ΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΡΩΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ

Ο βασιλεύς διασκεδάχει!... Ο αυτοκράτωρ Μανουήλ και η κόρη του. Το Βυζάντιον του 12ου αιώνος. Ο κόσμος δέν πιστεύει πειρά στο Θεό και πιστεύει στη μαγεία! Οι έρωτες του Μανουήλ. Η «Βερπαδεύρ με το μικρό ποδαράκι». Η μυστηριώδης άρρώστεια που παρημερρώει την άρτια Μελισάνδη. Η Μαρία της Αντιοχείας, το δάμα της όμορφιάς, ή όμορφότερη πριγκίπισσα του κόσμου. Ανδρόνικος Κομνηνός, ό γένς! Δέν ζουαν και Κάισαρ Βεργίας, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

I

Κατά τή μέση του 12ου αιώνος, ή κόρη του Βυζαντίου, ή τόσο άσπρη και τόσο ασάφη κατά την περίοδο της Ήγειμονίας των πρώτων Κομνηνών, είχε αλλάξει έντελώς ζώη.

Ο αυτοκράτωρ Μανουήλ ήταν ένας νέος είσοικητά ή είσοικητόχρ χρόνος, ό όποιος άγαπούσε πολύ την πολτέλεια, τις διασκεδάσεις, τις έσπτες. Τις άγαπούσε άκόμα όρμητικότερα μάλιστα, γιατί όλες αυτές ή εύρησες ένασχολήσεις δέν ήσαν γ' αυτόν παρά διαλείμματα άνάμεσα στις διάφορες πολιμικές του έπιχειρήσεις, στις όποιες εύχαριστιόταν εύξισον. Έτσι, στο άνάκτορό του, των Βλαχερνών, με τις μεγάλες αίθουσες, τις διακοσμημένες μ' όλόχρσα μωσαϊκά, στις έπαύσεις της Προσπόντιδος, όπου του άρεσε να περνά το καλοκαίρι του, όταν αυτός βρισκόταν εκεί, δέν γινόταν τίποτε άλλο, παρά πλούσια σιωπάζα, χοροί και τραγούδια, έσπτες και άγώνες.

Γύρω άγ' το νεαρό αυτοκράτορα, ένα σπάνιο όλόκληρο νέον γυναικών ζώηρών, χαριτωμένων, ξεδιπλώναν τις χάρες τους και έβιναν στην αύλη έν' άσπρηγοτό δέλητρο. Βέβαια, ή προίμια του Μανουήλ, ή γρηά Θαλασσινή, ή όποια τόσο εύγάστισε γιά να δώσει στο παλάτι την άσπρη και πένθημ όμη μοναστηριού, άν έβλεπε τις άλλες αυτές, θά σκανδαλιζόταν τρομερά.

Ο Μανουήλ, όπως και όλη ή οικογένειά του, ένδιαφερόταν έξαιρετικά γιά τα γράμματα και προστάτευε τους συγγραφείς. Μά το πένθημ του ήταν απαλλαγμένο έντελως από τη μεγάλη έκνεια δημοκόληρία που δεικνυε τους προγόνους του.

Έκλενε μέσα του μεγάλη άδιαφορία γιά τά θεία, άν και κρατούσε με προσποιητό σεβασμό τους έξοτερωτούς τίτους της πίστεις. Κι' αυτό τό έκανε, γιατί, εκ παραδόσεως, ό αυτοκράτωρ του Βυζαντίου έπρεπε να είνε ένδοξισώδης υπέμαχος της Όρθοδοξίας. Μά συγχρόνως δέν έννοιασε καμιά τύψη να διατηρή τις πιο εύγάδιες σχέσεις με τους άπίστους. Και, τέλος, ή άγάπη του προς την έξουσία, πιο μεγάλη μέσα του από τό σεβασμό προς την εκκλησία, τον έκανε να υπογράφεται πάντοτε τους πανίσχυρους μοναχούς, τους όποιους ό πρόγονοί του τόσο ήχαν άγαθήσει.

Έκείνη την έποχή στο Βυζάντιο συνέβαινε τό έξής περίεργο: "Όσο οι εύγενείς και οι πούργητες γενόντοσαν περισσότερο άδιάφοροι προς τά θεία, τόσο περισσότερο πιστι έδιναν στις διάφορες δεισιδαιμονίες και στη μαγεία. Όλοι σχεδόν πιστευαν σ' αυτά και τά διάφορα μαγικά και έσπτικά φίλτρα ήσαν στην κοινή χρήση. Πολλοί άνθρωποι, των άνωτάτων μάλιστα τάξεων, έπίστευαν πως άνα διαβάσαν τη «Σολομωνική», θά μπορούσαν να κάνουν τους δαίμονες της καλλόσεως να παρουσιαστούν μπροστά τους και να τους έχουν υπό την έξουσία τους.

Μέσα σ' αυτό τό περιβάλλον, που δέν είχε καμιά ήθική άρχη, ό έρωσ κ' ή ραδιουργίες έβιναν κ' έπαυαν. Πάθη τρομερά κ' άνταξήλιες φοβερές βασίλευαν μέσα σ' όλες τις οικογένειες —και πρώτα πρώτα, στην αυτοκρατορική. Έτσι ό Μανουήλ έπέρασε σχεδόν όλόκληρη τη ζώη του, δυσπιστώντας διακόως προς τους εξαδέλφους του και τους άνημιούς του, και όλη του ή

βασιλεία χαρακτηρίζεται άσπτικά από τις δεισιδαιμονίες του, στις όποιες περιέπιταν κάθε τόσο οι εύγενείς του.

Η έρωτική περιπέτεια εύγίμωαν όλο τό διάστημα, κατά τό όποιο οι εύγενείς του Βυζαντίου δέν ήσαν άπασχολημένοι να σινωμοτούν. Και πρώτος ό αυτοκράτωρ έδινε τό παράδειγμα. Ο Μανουήλ είχε παντρευτεί τό 1146 μιά Γερμανίδα, την κόμισσα Βέρθα ντ' Σουάβια, ή όποια, άνεβαίνοντας στο θρόνο του Βυζαντίου, πηδ το έλληνικό όνομα Ειρήνη. Παρ' όλες όμως τις άσπτες της, κατ' όλες τις προσπάθειες που κατέβαλε γιά να έννομισθώ ή με τον τόνο της αύλης του Βυζαντίου, δέν κατόρθωσε να συγκρατήσει κοντά της τον άστατο σύζυγό της. Πολύ γρήγορα ό Μανουήλ, που ήταν έξ' ιδιοσυμωσίας πολύ έρωτικόλητος, την παρωμίλωσε, άνάξητοντας καυόχρητους έσπτες. Στην άρχη τον άπασχόλησαν μερικές μουσές και περατικές άγάντες, μά έπειτα από λίγον καφρό έρωτεύθηκε σοβαρότερα την ώρωσάτη άνημιά του Θεοδώρα, την όποια μάλιστα δέν έδίστασε να παρουσιάσει σ' όλο τον κόσμο ως εύνοικημένη του. Η Θεοδώρα ήταν περιήγρια και καταιόδοξη και ό Μανουήλ, γιά να την εύχαρίστη, της άπένευε όλες τις έξοτερωτές τιμές μιάς αυτοκρατορίας. Της έδωσε φρονιά τμητική και της επέτρεψε να ντύνεται όμοια με τη σύζυγό του. Τόσο γι' αυτήν, όσο και γιά τό παιδί που γεννήθηκε άργότερα από τό δεσμό τους, και τό όποιο μεγάλωσε την έπιρροή της εύνοικημένης έναντος του, ή γενναιοδορία του ήταν άνεξάντλητη. Φαίνεται πως ή βασιλεία στην καρδιά του Μανουήλ «της Ποικταδούρ αυτής με τό μικρό ποδαράκι» —όπως οι Βυζαντινογράφοι άποκαλούν τη Θεοδώρα— βύστησε πολύν καφρό. Εκτός των άλλων, ή εύνοικημένη ήταν και πολύ ζήλιαρα. Μιά μέρα από τη ζήλια της έβδλε και δουλοπάροισαν μιά άντιζήλο της, την όποια είχε άρχειν να προσέχη ό Μανουήλ. Σώζεται μάλιστα, άκόμη και σήμερα, μιά έπιστολή κάποιου συγγενού της, ό όποιος προσπάθησε να καθήσυχαση τις τύψεις της, που, επί πολλή χρόνιο άργότερα, έξεκόλουθησε να έχη γιά τό έρωτικό αυτό έγγλημα της.

Ο δεσμός του αυτός με τη Θεοδώρα, δέν έμπόδισε καθόλου το Μανουήλ, όταν κατά τό 1159 έχωσε τη Γερμανίδα σύζυγό του, να σκεφθώ άμέσως γιά δεύτερο γάμο. Από τον πρώτο του γάμο δέν είχε άποκτήσει παρά μιά κόρη μόνο και γι' αυτό ένδιαφερόταν να έξασφαλίση στο θρόνο του και στη δυναστεία του έναν άσπρηγοτό διάδοχο. Αιτή τη φορά άνάξητσε τη μέλλουσα σύζυγό του μεταδών των πριγκιπισμών της φράγκικης Σικρίας, κ' έν πρώτους σκέφτηκε γιά σύζυγό του την κόμισσα Μελισάνδη της Τριπόλεως και έπειτα από την ενδοική γι' αυτή άναφορά που του έκαναν οι πρεσβευτάι, τους όποιους είχε στείλει γιά να την έξετάσουν, έβιναν έξ' άπιστόσεως οι άραβόδες τους. Ο αδελφός της Μελισάνδης είχε άρχισει μάλιστα να κάνει μεγάλες προτομασίες γιά να στείλη την αδελφή του στην Κωνσταντινούπολη με λοιπή αξία μιάς αυτοκρατορίας, όταν έξαφνα, τη στιγμή που έτοιμαζόταν να έξακησώ, μιά μυστηριώδης και άλλόκοτη άρρώστεια την προσέβαλε και παραμόρφωσε τα χαρακτηριστικά της τόσο, ώστε από όρωσάτη που ήταν, να γίνη πραγματικώς τερατώδης!

